

ÅRSMELDING FOR AROD 2019

Medlemmer i styret i perioden: Roar Mikalsen (leder), Stian Simonsen (nestleder og kasserer), Jan Erik Enerud, Ellen Brenger.

Møtevirksomhet: Det har ikke blitt avholdt formelle møter, bortsett fra årsmøtet.

Aktivitet: AROD har hatt et godt år. Vi har fått opp nye nettsider som tilbyr en komplett oversikt over den rettighetsorienterte debatten, dens fremgang og essens.

Internasjonalt har det gått fremover ved at ARODs leder har blitt nominert til to Menneskerettspriser, The Martin Ennals Award for Human Rights Defenders og Valcav Havel Human Rights Award.

Vi har fått god kontakt med flere kontorer i EU, US State Department, Organization of American States, og Europarådet hvor vi har sendt inn *Human Rising* som en rapport som dokumenterer store og pågående menneskerettighetsforbrytelser. Når det gjelder Europarådet har vi tatt del i prosessen med utformingen av Parlamentet sin nye Baseline rapport om ruspolitikk og menneskerettigheter. *Human Rising* gjør allerede det Europarådet nå skal gjøre—tilbyr oversikt over hvordan forbudslinjen er uforenelig med menneskerettighetene—og vi er fornøyd med samarbeidet så langt.

Vi har også hatt besøk av representanter fra Knowmad Institute, en organisasjon som står på internasjonalt for prinsipiell nytenkning. Gjennom dem blir *Human Rising* oversatt til spansk og vi er blitt en del av en større internasjonal faggruppe (the Rethink Process) som over de neste 5 årene, frem mot 2024, skal jobbe mot konsensus for hvordan vi best ivaretar samtidens viktigste utfordringer. AROD har allerede tatt grep i denne prosessen og vi ser frem til å følge den videre.

I Mars, på årets CND High Level Session, ble 50 eksemplarer av *Human Rising* levert av Knowmad Institute til forskjellige folk på innsiden av FN systemet og dette tiltaket ble møtt med stor interesse. Vi er også blitt medlemmer av VNGOC, en organisasjon som knytter NGOer opp til FN systemet og gjør det mulig å påvirke der.

Videre var AROD i Stockholm i forbindelse med utgivelsen av en ny rapport fra The Global Drug Policy Commission som gikk langt i å fremme et rettighetsbilde for de forfulgte grupperingene. Vi var i dialog med viktige internasjonale aktører på området og utvekslet nyttig informasjon, deriblant et memorandum som viser at Europarådet nå gjør mye riktig i forbindelse med den kommende Baseline Rapporten.

Foruten dette har vi fått en fot innenfor US State Departments Commission on Unalienable Rights. Denne skal se nærmere på forholdet mellom teori og praksis når det kommer til grunnlovsforpliktelser og status quo, og AROD har overlevert kommisjonen de redskaper som trengs for å få en oversikt over problembildet, samt løsninger.

Nasjonalt har vi hatt en fin prosess med rusreformutvalget. Vi har ansvarliggjort utvalget overfor den delen av mandatet som har å gjøre med forholdet mellom lovgivningen og menneskerettighetene, vi har deltatt på høringer, og vi har fått tilbakemelding på at utvalget er bevisst sitt ansvar i forhold til de forfulgte grupperingene generelt.

Vi har deltatt på et seminar på universitetet hvor de diskuterte ringvirkningene av cannabis dommene til Grunnlovsdomstolen i Georgia for Norge. På et sosialt arrangement etter møtet ble AROD sittende ved siden av Runar Torgersen, lederen for rusreformutvalget. Vi hadde en lenger samtale, men etter at han gjorde det klart at utvalget ville tolke sine menneskerettslige forpliktelser mest mulig snevert—et ståsted han baserte på syndebukk mekanismen—skrev AROD en klage på forholdet til utvalgets medlemmer.

Vi har også kontaktet politidirektoratet og stilt dem de spørsmål som politiet må reflektere over når det kommer til den rettighetsorienterte debatten. Vi har fått svar om at de ser til rusreformutvalget og satser på at dette vil avklare politiets rolle. Vi har videre tatt opp dette med utvalget og gitt dem nok en god grunn til å bidra til at rettighetsbildet til norske brukere blir avklart.

I tillegg til dette har vi kontaktet riksadvokaten og hans kontor, redegjort for status quo, og oppfordret til at påtalemyndigheten tar sitt ansvar. 10 år siden riksadvokatens kontor sist nektet narkotikaforbrytere beskyttelse av menneskerettskonvensjonene, hadde vi håpet at tiden var moden for nytenkning, men nei. Vi får se til neste år, da vi har ny riksadvokat.

Vi har også kontaktet Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget og informert om hvordan Helseministeren taler med to tunger på menneskerettighetenes område, hvordan vi nå lever i et post-konstitusjonelt samfunn, og hvordan landets største forfulgte gruppering forblir uten et reelt menneskerettslig forsvar. Etter å ha presset på for svar, avsto dessverre komiteen fra videre undersøkelser, men vi forfølger grunnlovssporet videre igjennom prosessen med rusreformen.

På borgernivå har vi lagt ut et opprop på opprop.no hvor folk kan skrive under på et krav om en uavhengig, upartisk og kompetent grunnlovskommisjon som ser nærmere på ruspolitikken og rettighetsbildet til de forfulgte grupperingene. Rundt 370 har skrevet under så langt og det går sakte fremover.

Vi har også kontaktet en rekke advokater i forbindelse med et planlagt søksmål mot staten. Vi har fått napp et par steder, men tenker å vente med aktive rettslige skritt til etter utgivelsen av Europarådets Baseline rapport i slutten av neste år. Vi håper da å ha en enda bedre sak mot den norske stat.

I forbindelse med rusreformen har vi hatt flere innlegg på trykk i Aftenposten, Nettavisen, Aftenbladet, og Vårt Land som påpeker problemet med dagens situasjon og hva som må gjøres for å tilsikre et rettighetsbilde for narkotikalovbryterne. Vi har også vært i kontakt med Norsk

Institusjon for Menneskerettigheter (NIM) og bedt dem skjerpe seg og inkludere tilstanden til rusbrukerne i sin årsrapport.

Vi var tilstede på the Nordic Reform Conference. Vi hadde godt utbytte av foredragene og møtevirksomhet som styrket båndene til andre organisasjoner, også internasjonalt.

Vi var tilstede på Stoffbrukerdagen på Stortinget. Vi tok innsiktene fra dette flotte arrangementet videre til politikerne i Helse- og Omsorgskomiteen og har fått positiv respons fra flere.

Vi var også veldig nærme å få grunnstøtte fra Helsedirektoratet. Først fikk vi avslag. Så klagde vi på konstitusjonelt grunnlag og fikk beskjed om at ja, Helsedirektoratet ville gjerne støtte oss, men de lurte på om vi kunne redusere budsjettet våre noe og flytte søknaden til en post der det var mer midler. Vi gjorde dette og fikk tilbakemelding om at alt var greit. Vi skulle få beskjed innen en uke, men hørte ikke noe mer før en stund senere da sjefen til ansatte på tilskuddsavdelingen hadde reversert beslutningen. Forståelig nok er det kontroversielt å støtte en organisasjon som holder Helseministeren ansvarlig for å tale med to tunger på det ruspolitiske området. Dog, AROD er den eneste organisasjonen som arbeider for en prinsipiell debatt rundt menneskeretts spørsmålet og vi utfyller samtlige kriterier for støtte. Vi har derfor påklaget beslutningen og saken beror nå hos Helsedepartementet.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style with a long, sweeping tail on the 'n'.

Roar Mikalsen

Leder for AROD